

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-910/17-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a mateřská škola Puklice, příspěvková organizace
Sídlo	Puklice 167, 588 31 Puklice
E-mail právnické osoby	skolapukl@volny.cz
IČ	75 024 128
Identifikátor	600 117 073
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslav Taras
Zřizovatel	Obec Puklice
Místo inspekční činnosti	Puklice 167 a Puklice 187
Termín inspekční činnosti	5.–12. 6. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy,

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Puklice, příspěvková organizace vykonává činnost mateřské školy (dále MŠ), základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD), školního klubu (dále ŠK), školní jídelny (dále ŠJ) a školní jídelny-výdejny.

Mateřská škola sídlí v samostatné budově, jejíž součástí je školní jídelna-výdejna. K termínu inspekční činnosti bylo v MŠ zapsáno ve dvou heterogenních třídách 44 dětí ve věku od dvou do sedmi let, kapacita je využita na 88 %. V posledním roce před vstupem do ZŠ je 13 dětí, jedno dítě má odloženou povinnou školní docházku. V době inspekční činnosti se v MŠ vzdělávalo jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), jedno dítě ve věku od dvou let do tří let a sedm dětí ve věku tří let (těch dosáhly v průběhu školního roku 2016/2017).

Základní škola má 115 žáků (71 % kapacity) vzdělávajících se v devíti ročnících. V budově školy je umístěna ŠJ. Školní družina poskytovala v době inspekční činnosti v jednom oddělení pravidelnou zájmovou činnost 26 zapsaným účastníkům. Školní klub vykazoval pouze ranní činnost pro 25 zapsaných dojíždějících žáků.

Školní jídelna v době inspekční činnosti poskytovala stravování pro děti, žáky a zaměstnance školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměr školy je stanoven na období 2016–2021. Koncepce řízení je nastavená velmi obecně. Cíle, které jsou formulovány bez uvedení podmínek pro jejich dosažení, většinou bez ohledu na trendy ve vzdělávání a důkladnou analýzu aktuálního stavu školy, nejsou důsledně plněny (např. využívání evropských fondů).

Přestože má ředitel školy (dále ředitel) s vedením školy dlouholeté zkušenosti, v řízení je účinně neaplikuje. Nedostatky byly shledány mimo jiné v kontrolní činnosti a delegování kompetencí. V ZŠ jich většina byla přenesena na učitelky, avšak bez strategické účelnosti, důkladného proškolení, následné kontroly a zpětné vazby. Tento nedostatek se projevuje např. v chybném vedení agendy školních úrazů. V MŠ byly při minulé komplexní inspekční činnosti v této oblasti také konstatovány značné rezervy a stav v MŠ hodnocen jako rizikový, vyžadující nápravu. Opatření ke zlepšení stavu ředitel následně přijal, avšak ne všechna byla účinná a dostatečná. Došlo k výměně na pozici vedoucí učitelky, avšak tato změna, která měla být ve prospěch zlepšení vedení MŠ, byla spíše kontraproduktivní. Vedením byla pověřena učitelka bez předchozí pedagogické praxe, metodických a legislativních znalostí. I když absolvovala funkční studium, ve vedení MŠ byly shledány zásadní nedostatky. Negativně se projevily zejména v průběhu vzdělávání dětí, ve vedení mladých začínajících učitelek, dalšího personálu MŠ a taktéž organizaci celé MŠ. Ředitel vzhledem k této situaci nezajistil metodické vedení vedoucí učitelky odborníkem z praxe předškolního vzdělávání, ale ani ji sám metodicky či odborně nevedl a nekontroloval.

Absence poskytování metodické pomoci a nedůslednost při kontrolní činnosti se projevuje i v řízení ZŠ. Hospitační činnost v ZŠ sice probíhá, ale často bez zpětné vazby a motivace pro pedagoga. V MŠ se ředitel zaměřuje pouze na kontrolu dokumentace, která přitom vykazuje značné nedostatky, např. nesoulad školního vzdělávacího programu (dále ŠVP PV) s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV), neprůkazné zápisy v třídních knihách, chybějící údaje ve školní matrice apod.

Vnitřní i vnější informační systém je nepružný a nefunkční. V ZŠ zajišťují spolupráci uvnitř organizace převážně samy pedagogické pracovnice (předávání zkušeností, organizace

soutěží). V MŠ probíhají informační setkávání na úrovni vedení (nejsou doložitelná). V rozporu s touto informací však ředitel nemá o dění v MŠ dostatečné informace např. o nastavení organizace provozu včetně spojování tříd, efektivitě využití přímé pedagogické činnosti učitelů, průběhu jednání porad MŠ, závěrech hodnocení průběhu vzdělávání a přijatých opatření ke zlepšení stavu (např. vzdělávání dítěte se SVP), bezpečnostních rizikách v budově MŠ i na školní zahradě a jejich eliminaci, nefunkčnosti zahradního vybavení. Také přenos interních informací uvnitř MŠ nefunguje. Zpětnovazebním informacím od zaměstnanců školy je věnována pozornost nahodilá nebo žádná, konstruktivní komunikace není vedením školy vyvíjena. Kladné interpersonální vazby jsou podporovány nedostatečně, chybí přímá či zprostředkovaná podpora. Pravidla pro fungování MŠ nejsou zcela jasná a srozumitelná pro zákonné zástupce dětí, ani pro zaměstnance školy. Není věnována pozornost jejich doplnění či úpravě. V důsledku toho ředitel nemá dostatečnou zpětnou vazbu o činnosti školy.

V posledních letech stále přetrvává ve škole značná fluktuace pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor školy je plně kvalifikovaný, což je v případě MŠ posunem od poslední komplexní inspekční činnosti. Začínající učitelky v ZŠ mají přidělené uvádějící učitele, se kterými plně spolupracují. V MŠ adekvátní podpora, pedagogické či odpovídající metodické vedení nejsou začínajícím učitelkám účinně poskytovány. Vyšší počet učitelů MŠ sice umožňuje požadované delší překrývání přímé pedagogické činnosti a z toho vyplývající možnosti zvýšeného individuálního přístupu k dětem, ty ale nejsou účelně využívány. Personálně byl pedagogický sbor MŠ posílen o chůvu. Vedoucí učitelka však její přítomnost ku prospěchu dětí většinou nevyužívá, realizaci a charakter výkonu její činnosti chápe nesprávně. Přenáší na ni pedagogické kompetence většinou bez instrukcí, což se negativně projevuje v průběhu vzdělávání.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) probíhá ve škole standardním způsobem. Získané poznatky se ve výuce ZŠ projevují pozitivně. V případě MŠ však do praxe vůbec aplikovány nebyly, což se projevilo v nekvalitě poskytovaného vzdělávání, zejména ve využívaných metodách, formách a organizaci průběhu vzdělávání. Vybavenost pedagogickou literaturou či metodickými materiály je v MŠ minimální, což přetrvává od poslední inspekční činnosti.

Pedagogická rada se společně neschází, není tedy funkčním poradním orgánem ředitele. Vyvíjená činnost je nedostatečná (probíhají pouze samostatná jednání jednotlivých součástí). Nemí tak zajištěn přenos informací uvnitř organizace pro všechny pracovníky školy. Rada neprojednává vzdělávací činnost MŠ ani její zásadní pedagogické dokumenty (např. ŠVP PV a jeho aktualizace, koncepce rozvoje školy), na základě kontrol ředitel nepřijímá žádná účinná opatření ke zlepšení stavu.

Škola je umístěná uprostřed velkého areálu na okraji obce, jehož součástí je fotbalové hřiště a školní zahrada.

Základní vzdělávání probíhá v budově ve dvou nadzemních podlažích s kmenovými učebnami, které jsou vybavené výškově stavitelným nábytkem. V počítačové učebně jsou k dispozici počítačové sestavy a tiskárna vyžadující inovaci, ve škole jsou tři interaktivní tabule. Od poslední inspekční činnosti nedošlo k výraznému zkvalitnění materiálních podmínek. Proběhla sice rekonstrukce sociálního zařízení, nicméně stav dalších prostor nadále negativně ovlivňuje estetičnost prostředí (např. oprýskaná tělesa ústředního topení, pošpiněná výmalba tříd na druhém stupni). Škola využívá pro výuku tělesné výchovy místní sokolovnu, avšak stávající podmínky jsou nevyhovující (chybí některé cvičební nářadí a náčiní, stav parket může být příčinou úrazu žáků).

Předškolní vzdělávání probíhá v samostatné budově, která se nachází v bezprostřední blízkosti ZŠ. Zahrada, kterou děti využívají ke hrám při pobytu venku, svým vybavením vykazuje určité nedostatky, např. malé pískoviště pro velký počet dětí, nezastínění přímého slunce, nevhodně zabudovaná houpačka, rozpadající se terasa a schody.

Současné vnitřní materiální zázemí MŠ neumožňuje kvalitní realizaci ŠVP PV. Při minulé inspekční činnosti bylo konstatováno, že MŠ nemá vhodné prostředí pro předškolní vzdělávání. Od roku 2011 sice došlo k určitému zlepšení, např. byly zakoupeny stoly, židle a další dětský nábytek. Avšak vybavení hračkami, pomůckami (zejména podporující kreativitu a polytechnické dovednosti), náčiním, materiály (zejména spotřebními a dalšími doplňky) je nadále nedostatečné, neodpovídá počtu dětí ani jejich věku (zejména vybavenost pro děti od dvou do tří let je minimální či nevhodné). Tyto podmínky dostatečným způsobem nepodporují a nerozvíjí dětskou zvědavost, představivost, tvořivost či činorodost.

Zakoupený dětský sedací nábytek, který má pouze dvě velikosti je nestabilní (v MŠ se vzdělávají čtyři věkové skupiny). Navíc jsou nohy nábytku vysunuté do stran a děti o ně zakopávají, což vytváří stálá bezpečnostní rizika. Ke správnému sezení učitelky děti nevedou. Také nízká míra vybavení informačními a komunikačními technologiemi nepodporuje efektivitu vzdělávání dětí.

Všechna sociální zařízení v MŠ ukazují svým stavem a vybavením na nutnost rekonstrukce. V době inspekční činnosti byl cítit zápach, záchodové mísy protékaly, nefunkční byla některá umyvadla a odtoky. Samotný vzhled sprchových koutů může při použití svým odpuzujícím a špinavým stavem vyvolat u dětí úzkost či odpor.

Mateřská škola vede děti k nesprávné fixaci nevhodně vychovávajícího prostředí. V celé budově MŠ byl nepořádek, špína, pavučiny, chuchvalce prachu. Na zdech schodiště byla viditelná stékající špína, lina a dlažba byla prošlapaná a flekatá, zdi byly špinavé, na některých místech se olupovala omítka či se nacházela plíseň. Tento stav přetrvává od poslední inspekční činnosti a vede k opětovnému podání podnětu krajské hygienické stanici ke kontrole.

Zlepšování a udržování kvalitních materiálních podmínek nepatří mezi systematicky naplňované cíle.

Bylo zjištěno, že podpora příjemného a zdravého prostředí ve škole chybí, stejně jako pozornost věnovaná zdravému životnímu stylu, prevenci rizikového chování a protiurazové osvětě. Konkrétní podmínky školy nejsou při předškolním vzdělávání plně zohledňovány, není zajištěna fyzická bezpečnost. Zdravotní rizika představovala např. vysoká neposečená tráva a jetel, nedostatečné zajištění čisticích prostředků a umístění průmyslového vysavače ve výdejně jídla. V době inspekční činnosti došlo u jednoho dítěte po udeření druhým dítětem ke krvácení z nosu, další dítě mělo po příchodu z vycházky přísáté klišť na krku. Ani v jednom případě nebyly učitelky informovány, jak se v takových případech chovat nebo jak při ošetření postupovat. Při použití lékárníčky dětí bylo zjištěno, že její náplň není zajištěna v souladu se vznikem možných rizik v průběhu činností MŠ a obsahovala i dva roky prošlé vybavení. Bezpečnostní riziko představovala v době pobytu dětí na školní zahradě neuzamčená zahradní branka, hrozilo nebezpečí jejich nekontrolovaného odchodu, dále možnost popálení při používání elektrické trouby ve třídě, nepřipevněné shrnuté koberce, nezajištění setření mokré podlahy v umývárkách.

Denní řád MŠ vždy nerespektoval individuální potřeby dětí a jejich biorytmus, některé psychosociální podmínky nebyly zabezpečeny. Skupiny dětí jsou v průběhu dne často různě spojovány, učitelky se nepravidelně střídají, což může u dětí narušovat pocit potřebného

zázemí, klidu a bezpečí. Rozvržení přímé pedagogické činnosti učitelek je neúčelné, někdy i chaotické.

Posun od poslední inspekční činnosti zaznamenala doba vyhrazená pro stravování dětí. Pobyt dětí již fakticky omezován nebyl. Ovoce určené k přesnídávkě (např. jablka) nebylo v jeden den při inspekční činnosti všechno vydáno. Zůstávalo na miskách ve výdejně i několik dní, což je v rozporu se stanoveným denním výdejem. Část ovoce dostaly děti rozkrájenou před odchodem na vycházku. Většina dětí některé pokrmy bez ochutnání celé vracela, zejména přesnídávky, svačiny a polévky, bez jakékoliv odezvy ze strany učitelek (viz průběh vzdělávání). Pitný režim byl zajištěn.

Činnost ŠD a ŠK probíhá ve vlastní učebně a dále pak i po ukončení výuky v učebně prvního ročníku. Celková vybavenost je sporadická, spočívá pouze ve stolních hrách, polytechnických stavebnicích, knížkách a časopisech. Pro zkvalitnění činnosti je třeba ji obnovit či rozšířit nabídku. Dále jsou ŠD využívány i ostatní školní prostory (např. hřiště, počítačová učebna).

Vzdělávání dětí a žáků je zajištěno vícezdrojovým financováním. Finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání jsou hlavním zdrojem příjmů. Na úhradu provozních nákladů je určen příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele. Dalším zdrojem jsou vlastní příjmy ze školného v MŠ, jehož výše je ve srovnání s ostatními zařízeními podobného typu v kraji poměrně vysoká (ve výši 450 Kč měsíčně) a příspěvkem na zájmové vzdělávání v ŠD (ve výši 50 Kč měsíčně). Ve vybavenosti a zajištěnosti předškolního vzdělávání se tato získaná částka téměř neodráží. Příspěvek určený pro ŠD je školou taktéž nepříliš dostatečně využíván k rozvoji a podpoře její činnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční hospitace v MŠ probíhaly celodenně v obou třídách. Převažující část hospitační činnosti hlavní dopolední vzdělávací nabídky byla prováděna ve třídě Motýlků.

Převážná část vzdělávacích aktivit probíhala nahodile, většinou bez přímé vazby na ŠVP PV. Při vzdělávání bylo většinou přihlíženo k dosavadním znalostem a zkušenostem dětí. Nedocházelo však k zohledňování jejich potřeb nebo zájmů a jejich věkových nebo individuálních možností. Specifikace vzdělávacích cílů byla zaměřena pouze na vzdělávací obsah. Vlastní vzdělávání podporovalo vědomosti a dovednosti v minimální míře. Děti nebyly vedeny k základům kritického myšlení, zaznamenána byla mimo jiné i absence podpory utváření správných postojů a hodnot ve společnosti, což se společně projevovalo v téměř nulové přínosnosti předškolního vzdělávání. Nebyla podporována skupinová soudržnost a rozvíjeny pozitivní sociální kontakty, čímž nebyly naplňovány hlavní cíle RVP PV.

Námětová propojenost spontánních a řízených činností měla minimální úroveň, nedostatky byly shledány v provázanosti, plynulosti a zejména vyváženosti v denním programu. Vzdělávání nebylo dobře organizačně zvládnuté. Časté hromadně organizované činnosti či přechody vedly k prostojům a nekázi dětí a jejich následnému opakovanému hlasitému napomínání.

Vzdělávací nabídka se zejména ve spontánních hrách většinou nevztahovala k tématu, byla pro děti jednotvárná, nezajímavá a téměř nevyužívaná. S Montessori pomůckami (vyrobenými svépomocí) děti téměř nepracovaly. Přestože je práce s tímto typem pomůcek mateřskou školou uváděna jako jedna z nejdůležitějších prvků hry, instrukce ani zpětnou vazbu dětem nikdo neposkytoval a pro rozvoj jejich výchovy a vzdělávání ji dále nevyužíval.

Podmínky ke kreslení pastelkami byly nevhodné (neořezané nebo krátké pastelky neumožňující správný úchop). Děti kreslily minimálně. Nebyly učitelkami vedeny k fixaci správného držení psacího náčiní, celkovému držení těla a jeho pozici vůči stolu či podložce. Pomůcky pro řízení činnosti skupiny nejstarších dětí byly volené účelně pouze sporadicky, ne vždy byly připravené a zejména věkově přiměřené. Pomůcky pro řízení činnosti nejmenších dětí nebyly připravené žádné.

Třídní klima nepodporovalo učení dětí, většinou nebylo přátelské, vlídné, vstřícné ani příjemné. Dětské sebevědomí a sebepojetí nebylo posilováno žádným způsobem. Učitelky svoji autoritu prosazovaly prostřednictvím verbální i neverbální komunikace (hlasitá mluva, příkazy, zákazy, zdvižený hrozící prst, silné tleskání, dozor s rukama za zády atd.) bez domluvy na společném řešení, většinou k dětem nepřístupovaly citově, ani kamarádsky. Ně kterým dětem bylo dá vno nájevo, že od nich neočekávají dobré výsledky. Využívaný pedagogický styl nepodporoval důvěru, toleranci, ohleduplnost, pozitivní vztahy, vzájemnou spolupráci a pomoc, což negativně působilo na psychiku dětí, jejich pocit bezpečí a utváření správných postojů.

Volené formy a metody vzdělávání většinou neodpovídaly vývojovým předpokladům dětí, nebyly pestré ani účelné. Zpravidla byla kombinována individuální práce dětí, společná (frontální) práce celé třídy, anebo dvou skupin (starší a malé děti). Vytvářený prostor pro iniciativu, vlastní aktivní práci, spoluúcast, kooperaci, samostatné rozhodování a komunikaci dětí nebyl téměř žádný, stejně tak jako jejich aktivita a zájem o vzdělávání, který byl vinou nevhodné či nedostatečné motivace minimální. Ani v jednom případě nebylo při řízených činnostech nejstarších dětí reagováno na jejich nezájem a činnosti improvizace změněny. Malé děti byly v této době vždy „odsunuty“ ke stolečkům, kde je chuva udržovala v tichosti. Dítě se SVP bylo straněno kolektivu (např. sedělo samo u stolečku, při odpoledním odpočinku mělo vyčleněné lehátko za umělohmotným domečkem tak, že mu bylo bráněno vidět na ostatní děti a učitelky). Nebyla zaznamenána žádná forma individuálního přístupu.

Pozitivně bylo hodnoceno pravidelné zařazování pohybových aktivit, např. pohybové vyjádření písně, cviky s prvky jógy, zdravotní cviky. Vzhledem ke složení dětské skupiny však zpravidla nebyly zejména zdravotní cviky vhodně motivovány říkadly apod., nebylo vždy postupováno metodicky správně (chybělo rozehrátí a relaxace) a jejich realizace tak nesplnila vždy svůj zdravotně preventivní účel.

Vzdělávací prostředí bylo pro děti komunikačně chudé. Podnětů či motivace k rozvoji řečového projevu se jim dostávalo v malé míře. Říkadla, básničky a písničky byly využívány v průběhu vzdělávání sporadicky, stejně jako byla sporadická jejich znalost a reprodukce samotnými dětmi.

Podněty k rozvoji funkčních gramotností zejména předčtenářské a předmatematické dostávaly děti v průběhu hlavní vzdělávací nabídky ojediněle. Cíleně se s nimi pracovalo v této oblasti až v době odpoledního odpočinku, a to pouze s nejstaršími, kdy probíhaly v tzv. „nespací“ třídě přípravné aktivity na povinnou školní docházku. Pro děti, které odcházejí po obědě domů, je to však omezující a ochuzující, stejně tak jako pro děti, které v této třídě zařazeny nejsou. Další odpolední aktivity či činnosti probíhají nekoordinovaně, neplánovaně a neprovázaně s daným tématem.

Při inspekční činnosti bylo zjištěno, že vedoucí učitelka přehlížela nejistotu a obavu dítěte před návštěvou ZŠ. Nedostalo se mu empatické odezvy v podobě porozumění a ujištění, reakce byla necitlivá. Dítě reagovalo pláčem a psychickým neklidem. Dále se v chování učitelky objevovaly manipulativní prvky zejména v případě dětí, které neuposlechly její pokyn (tahání za ruce na místo určení při řízených činnostech, přetahování se o hračku

při úklidu atd.). V zájmu dosažení disciplíny a poslušnosti učitelka nedokázala vhodně využít tyto příležitosti k nápravě samotného jednání, které bylo proti pravidlům. Nastavená pravidla sama důsledně nepoužívala, což bylo zaznamenáno v průběhu inspekčních hospitací např. při nespravedlivém chování u pohybové hry, kdy některé děti mohly dohodnutá pravidla porušovat a jiné ne. Tímto svým přístupem tak neposkytovala správný mravní vzor.

Dětem nebyla poskytována téměř žádná zpětná vazba, dostatečné uznání či ocenění úsilí, chyběla podpora pocitu úspěšnosti a sebeuspokojení z vlastní práce. Děti neprováděly vlastní ani vrstevnické hodnocení. Ve všech případech chybělo celkové shrnutí přínosnosti vzdělávací aktivity.

V sebeobsluze při hygieně byly všechny nejstarší děti samostatné.

Zvolená organizace stolování nepodporovala v plné míře samostatnost dětí, byl jim poskytován veškerý servis, což jejich sebeobslužné dovednosti nepodporovalo a nerozvíjelo. Stoly připravovala školnice, děti prováděly jenom následný úklid nádobí po jídle. Jíst příborem bylo umožněno pouze nejstarším dětem (ostatní jedly lžící z polévkových misek), možnost jeho používání či zkušenost menším a šikovnějším chyběla. Instrukce pro jeho správné používání učitelky dětem neposkytovaly, ani je při chybném držení neopravovaly. Děti nebyly k jídlu (třeba i jenom k ochutnání) učitelkami motivovány, stejně tak jako jim nebyly poskytovány informace o složení stravy či prospěšnosti jednotlivých potravin. Rovněž jim nebyla poskytována osvěta ohledně prevence nadváhy a celkového zdravého životního stylu v souladu se vzdělávacím projektem ŠVP PV. K používání pravidel slušného chování (poprosit, poděkovat) nebyly děti vedeny téměř vůbec.

Základní vzdělávání probíhalo v příjemné pracovní atmosféře. Vyučující zahajovali práci sdělením cíle hodiny. K soustředění žáků a k jejich zaujetí pro práci přispívala nejen úvodní, ale také účinná průběžná motivace. V závěru hodin vyučující neopomíjeli zpětnou vazbu.

Hospitované hodiny na prvním stupni byly pestré, střídány byly různé činnosti a formy práce např. zpěv, hádanky, čtení textu s vlastním dokončením příběhu, psaní, relaxační techniky formou her. Účelně byla zařazována frontální výuka i samostatná práce, využívány byly různé učební pomůcky. Moderní technika (interaktivní tabule a počítače) však využívána nebyla, což by bylo vhodné zejména ve vztahu k větší názornosti. Učitelky vedly žáky ke správnému sezení, správnému držení psacího náčiní atd., měly kultivované vystupování a byly pro ně dobrým příkladem. Na žáky kladly srozumitelné požadavky, často je povzbuzovaly a motivovaly pochvalami, což vedlo k aktivnímu zapojení všech do výuky. Žáci byli vedeni k samostatnému vyhledávání informací, zaznamenáno bylo i sebehodnocení i vzájemné hodnocení.

Na druhém stupni vyučující využívali výhody nízkého počtu žáků ve třídách. Zařazovali práci ve skupinách a ve dvojicích, vytvářeli si prostor pro individuální působení. Zadání samostatné práce měli připravené na pracovních listech. Vždy se ubezpečili, že žáci úkolům správně porozuměli. Kontrola však byla prováděna často společně, což občas vedlo ke snížení účinnosti výuky. Nebyla využita možnost předložit žákům vzory vyřešených úkolů, umožnit samostatnou kontrolu různým tempem a ještě více podpořit diferencovaný přístup k pohotovějším nebo méně úspěšným jedincům.

Vyučující méně často vedli žáky k prohlubování komunikativních kompetencí vyžadováním souvislých formulací při odpovědích.

Sebehodnocení, ke kterému byli žáci vedeni, mělo promyšlenou, často i písemnou formu. Využívány byly i prvky vzájemného hodnocení, zejména při společných kontrolách výsledků samostatné práce nebo při hodnocení zapojení jednotlivců do činnosti skupiny.

Pedagogové cíleně podporovali příznivou pracovní atmosféru. Při důsledném vyžadování plnění povinností a vedení žáků ke správným pracovním návykům byli trpěliví. Žáky povzbuzovali, dodávali jim sebedůvěru, využívali pochvaly. Před soutěžením dávali jednoznačně přednost vzájemné spolupráci. Nebyly výjimečné případy neformální pomoci žáků navzájem.

Cílem aktivit ŠD je podněcovat žáky ke smysluplnému využívání volného času. Pomocí různých forem vzdělávání např. zájmových, spontánních, osvětových se daří rozvíjet u žáků fantazii, tvořivost, slovní zásobu, pracovní návyky, spolupráci a vzájemnou toleranci.

Činnost ŠK je omezena pouze na ranní činnost, která spočívá v zajištění dohledu učitelkami prvního nebo druhého stupně. ŠVP pro zájmové vzdělávání (ŠK) není vypracován.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola ve svých záměrech ŠVP PV uvádí, že bude při vzdělávacím působení vytvářet pro děti připravené prostředí. Bude je motivovat k rozvoji pestré vzdělávací nabídkou, povede je ke zdravému životnímu stylu v souladu s principy převzatými z alternativního programu Montessori (např. princip respektu k individuálnímu vývoji dítěte, absorbující mysl, polarity osobnosti, kontroly chyb, jemné a estetické výzdoby prostorů). Z předložených dokumentů a na základě hospitačních činností bylo zjištěno, že MŠ podle záměrů a nastavení svého ŠVP PV při vzdělávání nepostupuje.

Hodnocení samotného průběhu vzdělávání MŠ, tj. informace o naplňování cílů či výstupů ŠVP PV, není doložitelné. Celková autoevaluační činnost není prováděna. Předložená zpráva obsahuje pouze popis akcí uskutečněných v průběhu školního roku. Kontrolní činnost neplní zpětnovazební funkci. Opatření přijatá ke zlepšení stavu jsou neúčinná nebo nejsou přijata.

Výsledky vzdělávání jednotlivců jsou sledovány v jednoduchém záznamovém archu. Aktuální informace o výsledcích každého dítěte nemají vždy vypovídací hodnotu. Průběžné sledování nebo vyhodnocování individuálního rozvoje a učebních pokroků každého jednotlivce z nich nejsou zřejmé. Zachyceny nejsou ani problémy či nedostatky ve vývoji dětí, které byly evidentní i z průběhu vzdělávání při inspekční činnosti. Chybí též závěry či řešení a podpora nebo pedagogická opatření k dalšímu postupu ve vzdělávání dětí a jejich dalšímu rozvoji, což negativně ovlivňuje vlastní průběh vzdělávání. Všechny klíčové kompetence, zejména kompetence k řešení problémů, sociální a personální, činnostní a občanské, jsou podporovány minimálním způsobem.

Školní poradenské pracoviště zahrnuje činnost výchovné poradkyně (v době inspekční činnosti bez příslušného specializačního studia) a metodičky primární prevence.

Přestože jsou nutná podpůrná opatření, která vyplývají ze skladby dětí ve třídě MŠ a jejich potřeb v rámci inkluze, škola je neuplatňuje. Metodická instruktáž nebyla ze strany vedení ani školního poradenského pracoviště ostatním učitelkám MŠ poskytnuta, účelná spolupráce se školským poradenským zařízením (dále ŠPZ) do doby inspekční činnosti navázána nebyla. Ze školní matriky vyplynulo, že škola měla v případě jednoho dítěte zajistit v souladu s doporučením ŠPZ jeho vedení podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP). Přesto ho škola nezpracovala. Místo toho s několikaměsíčním zpožděním vytvořila plán pedagogické podpory prvního stupně. Ten však nebyl v průběhu do doby inspekční činnosti funkčně nastaven, aktualizován v souladu s vývojem SVP dítěte, ani průběžně vyhodnocován. Všechny učitelky s ním navíc nebyly seznámeny, s dítětem nijak

individuálně nepracovaly. Péče o něj byla přesunuta na chůvu, které taktéž informace o tom, jak s dítětem pracovat, poskytnuty nebyly.

V rámci ZŠ je mechanismus předávání informací o realizaci doporučených podpůrných opatřeních u jednotlivých žáků funkční. Šesti z nich byly vypracovány IVP, které byly průběžně naplňovány a vyhodnocovány. Jejich individuální vzdělávací potřeby byly v průběhu vzdělávání respektovány. U jednoho žáka působí ve třídě asistentka pedagoga, její součinnost s učiteli se kladně projevuje v jeho výsledcích a bezproblémové spolupráci.

V rámci kariérového poradenství proběhly návštěvy úřadu práce a besedy se zástupci firem. Žákům byly poskytnuty informace o pracovním trhu a nastíněny další možnosti jejich budoucího profesního života. Výukou předmětu Svět práce v osmém a devátém ročníku byla pověřena právě výchovná poradkyně, což bylo školou výhodně využito.

Minimální preventivní program ZŠ je zaměřen především na nespécifickou primární prevenci, tzn. organizaci a výčet aktivit podporujících zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času. Závažnější problémy v chování žáků v loňském ani letošním školním roce nebylo třeba řešit. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se neobávali oslovit své třídní učitele nebo další vyučující, kteří dle možností přihlížejí k jejich názorům. V prostorách školy je umístěna schránka důvěry, avšak ta je žáky využívána minimálně. Příkladem zapojení žáků do fungování školy je např. spolurozhodování o použití finančních prostředků získaných za sběr druhotných surovin.

Vyučující v ZŠ si vedou portfolia prací žáků, jejichž součástí je i stručné sebehodnocení. Žáci několikrát v průběhu školního roku ve vybraných kategoriích heslovitě vyznačí do přiložených tabulek vlastní hodnocení, což se projevuje kladně při vytváření jejich postojů a názorů. V závěru školního roku vyučující předkládají řediteli stručné hodnocení posunu ve výsledcích každého žáka. Všichni tak mají konkrétní podklady pro práci s výsledky jednotlivců, což často využívají při diskuzích o metodách a formách výuky. Získané poznatky vedou k jednotnému postupu, což je pro výuku velmi pozitivní.

Žáci od šestého do devátého ročníku jsou každoročně testováni prostřednictvím komerčního subjektu. Škola tuto praxi chápe především jako službu určenou žákům a jejich zákonným zástupcům, poskytuje jim srovnání v celostátním měřítku. Výsledky mají k dispozici i vyučující jednotlivých předmětů, pro veřejnost jsou uvedené ve výroční zprávě. Ředitel zatím nevyužívá možnost se získanými informacemi dále pracovat, např. pro porovnání výsledků v jednotlivých předmětech v delších časových řadách. V závěru školního roku 2015/2016 bylo ze 115 žáků školy 65 hodnoceno prospěl stupněm s vyznamenáním, jeden žák neprospěl. Ve škole nebyl ani jeden žák s neomluvenými hodinami.

Mateřská škola, ZŠ i ŠD spolupracují, především v rámci pořádání společných akcí, podporujících společenský a kulturní život obce a přispívajících ke kladnému rozvoji osobnosti dětí a žáků. Partnerství se zákonnými zástupci je udržováno. O životě školy jsou informováni především prostřednictvím každoročního plenárního setkání, formou tradičních třídních schůzek a publikováním svých příspěvků v místním zpravodaji. Škola projevuje zájem o zpětnou vazbu od zákonných zástupců dětí, ale s výsledky dále většinou nepracuje ani je nevyužívá. Spolupráce se zřizovatelem je zaměřena převážně na řešení problémů v materiální oblasti. Zástupce zřizovatele se pravidelně účastní školních slavností, žáci školy účinkují na akcích typu, např. besedy s důchodci, vítání občánků, setkání rodáků. Pro některé tyto aktivity propůjčuje škola i své prostory.

Závěry

Hodnocení vývoje

- od minulé inspekční činnosti došlo ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání k dopracování a zpřesnění okruhů průřezových témat, byla doplněna pravidla pro hodnocení žáků
- přetrvává rizikový stav v MŠ, zejména v řízení a zajištění vhodných podmínek pro vzdělávání, zhoršila se úroveň využívaných vzdělávacích strategií v průběhu vzdělávání
- přetrvávají bezpečnostní rizika v MŠ
- nově je zaměstnancem školy chůva

Silné stránky

- vzájemná spolupráce mezi učitelkami ZŠ
- využívání portfolií prací žáků druhého stupně pro zvyšování účinnosti výchovných a vzdělávacích strategií
- využívání sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků na druhém stupni

Slabé stránky

- interpersonální vztahy vedením školy podporovány stejně jako konstruktivní komunikace
- pedagogické procesy v MŠ nejsou systematicky řízeny, ředitel MŠ pedagogicky nevede
- vytváření zdravého školního klimatu celé školy není cíleně podporováno
- nedostatečná kontrola a nezajištění bezpečnosti některých prostor v MŠ
- přijímaná opatření k minimalizaci zdravotních a bezpečnostních rizik v MŠ jsou nedostatečná nebo přijata nejsou
- současné materiální zázemí MŠ neumožňuje kvalitní realizaci ŠVP PV
- absence podpůrných a vyrovnávacích opatření dítěti se SVP
- absence diferenciací činností v souladu s věkovými zvláštnostmi dětí či jejich individualitou
- nedostatečná úroveň využívaných výchovně vzdělávacích strategií v MŠ
- nevyrovnaná podpora všech klíčových kompetencí dětí
- nerespektování individuálních potřeb dětí a jejich biorytmu
- průběh vzdělávání v MŠ neposkytuje dostatek etických podnětů
- nedostatečným způsobem je vyhodnocována úspěšnost dětí v průběhu vzdělávání, s výsledky MŠ dále nepracuje
- zpětnovazební informace od zákonných zástupců dětí, žáků a zaměstnanců nejsou vždy využívány ke zlepšení činnosti školy
- přijatá opatření na základě závěrů předchozí komplexní inspekční činnosti nejsou vždy kontrolována a vyhodnocována, což se projevuje v jejich neúčinnosti či nedostatečnosti

- nedostatečně udržované prostředí celé školy

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- nastavit jasná a funkční pravidla řízení školy
- nastavit a realizovat funkční kontrolní a hodnotící systém, poskytovat zpětnou vazbu
- přijímat účinná opatření ke zlepšení stavu
- zajistit bezpečné prostředí pro vzdělávání dětí
- zajistit účinnost využívaných výchovných a vzdělávacích strategií v MŠ, včetně přístupu k dětem s potřebou podpůrných a vyrovnávacích opatření
- zefektivnit DVPP v MŠ a ověřovat uplatňování získaných poznatků v praxi
- efektivně rozvíjet spolupráci a konstruktivní komunikaci se všemi partnery
- zajistit odpovídající materiální podmínky pro vzdělávání celé školy

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15. 9. 2017 odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola a mateřská škola Puklice, s účinností od 30. 12. 2005
2. Aktuální výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 27. 4. 2017
3. Jmenování do funkce ředitele Základní školy a mateřské školy Puklice, s účinností od 1. 8. 2012
4. Personální dokumentace
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Světluščin rok v přírodě, platný od 29. 8. 2014, aktualizace k 25. 8. 2015, vzdělávací projekty (přílohy ŠVP PV)
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola pro všechny, platný od 1. 9. 2016
7. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání Škola pro všechny, platný od 1. 9. 2015
8. Školní řád mateřské školy, s účinností od 27. 8. 2015
9. Školní řád základní školy, s účinností od 1. 9. 2016
10. Vnitřní řád školní družiny, s účinností od 1. 9. 2015
11. Vnitřní řád školní jídelny, s platností od 25. 8. 2016
12. Statistické výkazy, školní rok 2016/2017
13. Školní matrika MŠ a ZŠ
14. Dohody o způsobu docházky dětí
15. Dokumentace dítěte a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

16. Třídní knihy MŠ, docházka dětí, školní rok 2016/2017
17. Třídní knihy ZŠ, školní rok 2016/2017
18. Přehled výchovné práce ŠD a ŠK
19. Dlouhodobý plán DVPP, doklady o absolvování vzdělávacích seminářů (rok 2015, 2016, 2017)
20. Adaptační program pro začínající učitelku MŠ, školní rok 2015/2016, hodnocení plánu uvádění
21. Koncepce řízení školy, koncepční záměr rozvoje školy 2016-2021, ze dne 24. 8. 2016
22. Plán práce školy na školní rok 2016/2017
23. Zápisy z jednání pedagogické rady školy ke dni kontroly
24. Zápisy z jednání školské rady ke dni konání inspekční činnosti
25. Zápisy ze schůzek rodičů
26. Zápisy z rozhovorů a jednání v době inspekční činnosti
27. Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní rok 2016/2017, hospitační záznamy, školní rok 2016/2017
28. Hodnocení výsledků dětí (pedagogická diagnostika)
29. Hodnocení činnosti MŠ – hodnotící zpráva za školní rok 2015/2016
30. Výroční zpráva za rok 2015/2016
31. Plánování vzdělávacích činností MŠ, školní rok 2016/2017
32. Minimální preventivní program MŠ, ZŠ, školní rok 2016/2017
33. Organizační řád školy
34. Provozní řád, účinnost od 1. 8. 2016
35. Provozní řád dětského hřiště v Obci Puklice, revize zařízení ze dne 2. 9. 2016
36. Směrnice o úrazech (MŠ), ze dne 1. 9. 2016, předcházení rizikům, ze dne 14. 2. 2014
37. Kniha úrazů
38. Protokoly o kontrolním zjištění Krajské hygienické stanice Kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě, do doby inspekční činnosti
39. Dokumentace školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor

Mgr. Pavel Hudeček v. r.

Ing. Václav Čech, školní inspektor

Ing. Václav Čech v. r.

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Mgr. Miroslav Pospíšil v. r.

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka

Mgr. Pavla Srnská v. r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Vejvodová v. r.

Bc. Alena Votavová, kontrolní pracovnice

Bc. Alena Votavová v. r.

Mgr. Eva Chvátalová, odborník na MŠ

Mgr. Eva Chvátalová v. r.

V Jihlavě 1. srpna 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jaroslav Taras, ředitel školy

Mgr. Jaroslav Taras v. r.

V Puklicích 8. srpna 2017